

Blæsten



Vores uofficielle slagsang herovre har nummer 376 i Højskolesangbogens seneste udgave. I den udtrykker Harbøredrengen Erik Bertelsen på rim i fire vers, hvad vi kender så godt - at 'Blæsten går frisk over Limfjordens vande'. For vinden er vores fælles vejrtrækning, og vi må så leve med, at den af og til bringer os tåge, som torskene ude på Dogger Banke gerne måtte have beholdt, eller lavtryk, som svenskerne sikkert er lettede over at slippe af med.

Kun en god halv snes dage om året er der næsten eller helt vindstille. På sådan en dag kan en fisker pludselig spekulere på, om der er noget galt med hans hørelse, mens han vagtsomt holder øje med, om vinden er ved at vende.

Inde i landet, rundt på bakkernes istidsformer, kryber huse og gårde i læ for den legesyge blæst, der næsten aldrig går hjem og lægger sig. Kun få ting i kulturlandskabet

her er så karakteristiske som vores læbælter, der stadig overvejende dannes af de uddøende elmetræer. Vinden har givet dem et vestjysk design - en aerodynamisk form, der med sit hæld mod øst fortæller, at her er det modsatte verdenshjørne blæstens favorit.

Et stormvarsel kan fremkalde vidt forskellige reaktioner hos folk. Turister finder regntøj og kamera frem, mens ravjægere tjekker deres grej og handlende på Lemvigs havn vurderer risikoen for, at de kunne få brug for sandsække. I Thyborøn snakker fiskeres koner om vejrudsigten og deres mænds hjemtur.

På redningsstationen sikrer brødrene Jakobsgaard, at de med minutters varsel kan rykke ud med 'Martha Lerche', hvor Villy er skipper, eller med Jakob ved rattet på den lette, næsten dobbelt så hurtige gummibåd, der både kan klare høj sø og lavt vand. To andre fastansatte går dem til hån-

de, mens seks frivillige tilkalde-redningsfolk holder sig klar med telefonen inden for rækkevidde. De har bestået prøver i navigation, kommunikation, motorpasning, eftersøgning, ildslukning, bjærgning, hjertemassage, genoplivning, førstehjælp og smertebehandling.

At kalde deres dagligdag afvekslende er en underdrivelse. Én dag må de undertrykke et overbærende grin, mens de trækker en millionærs strandede lystbåd flot fra en grund i fjorden, der ikke var afmærket på det bilkort, han tog med fra sin Mercedes for at sejle efter. En anden dag kæmper de på stationen midt i havnen med følelserne, mens de samles for at søge svar på, hvordan de dog kunne miste en kollega under en aktion i høj sø.

"Da jeg søgte jobbet som fast mand på redningsbåden for over 20 år siden, ville den gamle leder først og fremmest vide, om min kone havde givet mig lov," fortæl-



ler Kenneth Tommerup. Ellers var han ikke blevet ansat, fortæller han, og tilføjer: "De har meget magt, de kvindfolk. Men det er jo rimeligt nok, for det er jo dem, der står derhjemme, når det er mørkt og stormer, og vi ligger derude."

Og respekt savner Danmarks godt 200 redningsfolk aldrig. Det ses fx af navnet på den 18 år gamle, men stadig tidssvarende redningsbåd, der i taknemmelighed er døbt 'Martha Lerche' til minde om en beskeden, barnløs enke i København, der ved sin død efterlod sin formue i en fond til gavn for vestjyske redningsmænd.

"Til redning er båden i orden," slår Villy Jakobsgaard fast. De andre nikker: Den kan simpelthen sejle i al slags vejr. Så må de leve med, at dens motor ikke har muskler nok til at kunne bruges som slæbebåd også i en snæver vending. Og hvis en pumpe skal hurtigst muligt til en havarist, eller en

læge til en patient på søen, når gummibåden tit hurtigst frem, mens Martha Lerche følger trop med mere materiel.

Redningsfolkene vigtigste makkere kan én dag være stationens egne terrængående køretøjer på land eller forsvarets redningshelikoptere, og en anden dag erfarne folk på andre fartøjer, der kan komme en nødstedt til undsætning endnu før redningsmændene.

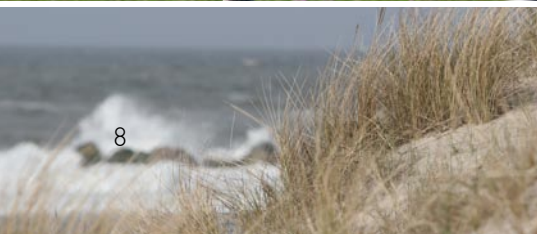
Ellers er redningsfolkene 'kunder' en blandet flok, og Lars Jakobsgaard slår med et underfundigt smil fast, at "... så længe folk fra Holstebro eller Herning vil ud at sejle på Nordsøen, og turister sejler på luftmadrasser i fralandsvind, bliver vi ikke arbejdsløse." Landkrabber til søs giver redningsfolkene mange tossedde historier at underholde med, når den lokale politibetjent stikker hovedet ind på redningsstationen og spørger om nyt, men også de mere erfarne kan give grinagtige oplevelser.

Brødrene Lars (t.v.) og Villy Jakobsgaard (t.h.) er blandt de faste folk på Thyborøn Redningsstation. To andre fastansatte plus seks frivillige udgør mandskabet på stationens to redningsbåde.

De nærmeste redningsstationer er Agger, som ligger nord for Thyborøn Kanal, og Thorsminde, som ligger ved slusen mellem Nissum Fjord og Vesterhavet. Ved nødsituationer ringes til hele Danmarks alarmnummer - 112 - hvor meldingen via politiet går til Søværnets Operative Kommando, som derpå i givet fald tilkalder hjælp fra Flyvevåbnets redningseskadrille.

For de fastansatte på redningsstationen er der altid teknik, der skal tjekkes, vejrudsigter, der skal holdes øje med og smøger, der skal ryges. Pointen i det hele er at være klar, når det gælder.

Kenneth Tommerup og Lars Jakobsgaard skal kunne reparere en pumpe i høj søgang hos en havarist, så den kan ikke tjekkes for tit.



For eksempel om den ensomme hollandske lystsejler, der nægtede at tro, at han var strandet ved Vrist, syd for Harboøre: "Vi udpegede stedet på kortet, men han protesterede stædigt og virkede noget omtåget, så vi troede, at han havde røget tjald. I stedet viste det sig, at han var omtåget fordi han var stærkt dehydreret af mangel på drikkevand," fortæller Lars. Jakob supplerer: "Ja, og en norsk jordomsejler kaldte på hjælp og sagde, at han var stødt på de norske klipper, men kunne ikke opgive os en position. Det lød jo sært, men da vi fandt ham, måtte vi indrømme, at han havde ret ... på sin vis: Hans båd stod faktisk på norsk granit, men af den slags, der er sejlet herved ... og brugt til høfder!"

Det skyldes paradoksalt nok delvis moderne teknik, at redningsfolkene i dag er i aktion hen ved tre gange så ofte som for halvtreds år siden. Fiskere og andre sejler nemlig ud nu i vejr, som ville have holdt

dem i havn for blot 10 år siden, siger Villy Jakobsgaard. Sammen med kollegerne træner de i brug af tidens teknik, men vedligeholder også fagets klassiske færdigheder, som fx at kunne skyde en livline ud - dog med den forskel, at der i dag ofte er brug for at 'skyde den anden vej' - altså fra redningsbåden ind til en havarist, der ligger tættere på land end redningsbåden, der skal forsøge at hale den flot.